

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODPORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.
STEV. (No.) 8. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 18. JANUARJA — THURSDAY, JANUARY, 18, 1923. LETO (VOL.) IX.

VSA NEMČIJA SKRAJNO RAZBURJENA.

Nemčija ima pripravljenih 25 tisoč vojaštva, da zaustavi Francoze. — Francozi gredo naprej v Nemčijo. — Znanosti da zasedejo Bremen in Hamburg.

Dortmund, 17. jan. — Francoski generalni štab okupacijskih vojaških sil izjavlja, da ima na roki informacije, da Nemci koncentrirajo proti Francozom svojo deželno obrambo, katera šteje kakih 25 tisoč mož. Od prvih vojaških patrol je komaj 10 milj razdalje, da Nemci pravijo, da ne bodo pustili Francozom dalje iz neutralne zone. Če se sme soditi razmere iz podanih podatkov, zna počiti vsak trenutek med Francozi in Nemci.

Okupacija Rura izvršena.

Essen, 17. jan. — Francoski štab je danes obvestil Francosko vlado, da je okupacija ruske doline docela izvršena. Vsi rudniki so pod kontrolo Francoske eksportne komisije, ki proučuje obratovanje in proizvajanje premoga in rude.

Nemci nezaupljivi do Francozov.

Berolin, 17. jan. — Nemške oblasti so mnenja, da bodo Francozi hoteli z okupacijo nemškega ozemlja še naprej v notranost dežele. Vsi teta hita oblasti s tajnimi pripravami za oboroženi odpor proti Francozom. Nemci so v velikem strahu, da jim Francozi zasedejo celo pristanišča Bremen in Hamburg.

Nemška marka strahovito pada.

Berolin, 17. jan. — Vsled naraščajoče krize, ki postaja temnejša od dne do dne, je pričela na mednarodni borzi nemška marka strahovito padati. Včeraj se je dobilo v Nemčiji za 1 dolar celih 18 tisoč nemških mark.

razglasi Versaillesko pogodbo za ničevno.

Hamburg, 17. jan. — Iz zanesljivih virov iz Berlina se poroča, da misli nemška uradna vlada razglasiti versaillesko mirovno pogodbo za ničevno. To zato, ker Francozi hite naprej z okupacijo nemškega ozemlja. Dne 10. januarja je bil določen datum, do katerega mora Nemčija plačati zaveznikom na račun reparacije svoto 500 milijonov zlatih mark. Politiki "okovnjaki" trdijo, da Nemčija ni imela ne bo plačala tega instalmenta in posledica bo, da bodo Francozi korakali še naprej v Nemčijo. Tudi se preroči, da je oboroženi konflikt med Nemci in Francozi neizogiben, ako bo šla stvar tako naprej kakor gre.

Francozi proti protestu nemških delavcev.

London, 17. jan. — Kakor je bilo določeno od nemških strokovnjakov organizacij, da se naj ob 11. uri dopoldne v ponedeljek ustavi vse delo za pol ure, kot v znak protesta proti Francoski okupaciji, se je to zapoved od strani nemških delavcev tudi izvršilo. To je Francoske vojaške oblasti razkačilo, da so zapovedali nemški policiji, da mora iti in nastop takoj prepovedati. Ker se to od strani nemške policije ni ugodilo, zahteva sedaj Francoski generalni štab, da se kaznuje nemškega policijskega poveljnika v Essenu.

Francozi streljajo na izgreduke v Bochumu.

Bochum, 17. jan. — Kmalu zatem, ko so Francozi zasedli mesto Bochum je prišlo med občinstvom in francoskim vojaštvom do izgredu. Francozi so

NEMCI NOČEJO DELATI ČEZ URO.

Essen, 18. jan. — Vsi nemški rudarji so sklenili na svojih sejah, da ne bodo opravljali nikakega čez-urnega dela v pokrajini, ki je zasedena od Francozov. Pred okupacijo so nemški rudarji in vsi drugi delali 6 ur čez redni čas, ki je določen od nemških strokovnih organizacij samo, da so zadostili zavezniškimi zahtevam glede reparacije. Sedaj so ozlovoljeni in znajo mogoče izvesti splošno rudarsko stavko.

POLJAKI IN ČEHOSLOVAKI SI RAZDELE ŠLEZIJU.

London, 17. jan. — Iz poluradnih krogov se poroča, da ste se Poljska in Čehoslovaška natihoma domenile, da zasedete vso Šlezijo in si jo razdele med seboj. Poljaki v ta namen že pripravljajo svoje armade in tudi Čehoslovaška se pridno pripravlja na ta korak.

Šlezijo ste obe zahtevale za se, tako Poljska in Čehoslovaška na mirovni konferenci, toda za obojno okrožje je bil določen plebiscit, ki je na seveda radi prevelikega odstotka nemškega prebivalstva pripadel nazaj k Nemčiji. Sedaj nameravate te kraje, kjer je precej bogatih rudnikov zavzeti s silo, kakor hitro pride do kakšnega oboroženega konflikta med Francijo in Nemčijo.

Poljska in Čehoslovaška bosta s takim korakom zelo ustregle Franciji, katere bo zatem gotovo podpirala v njuni zahtevah. Tako torej ga hoče danes vsakdo izvršiti kako kupico na račun premožane Nemčije.

HARDING BI RAD ZNIZAL ZAVEZNIKOM VOJNI DOLG.

Washington, D. C. — Iz vladnih krogov se čuje, da namerna predsednik Harding nasvetovati kongresu in senatu, da bi se odprstilo ali znižalo del vojnega dolga zaveznikom. Vendar, kakor se sliši bo naletel na nasprotovanja v obeh zbornicah. Zlasti pa še od zagovornikov vojaškega bonusa, katerega je on vetiral in s tem povzročil, da ga niso vojaški dobili. Ali so mu zavezniki več, kakor domače vojaštvo, ki se je borilo za dom.

Ubit je bil 17-letni mladenič in oddal na demonstrante par salve. 4 osebe so ranjene. Okrog polnoči so nemiri polegli in sedaj je mesto pod kontrolo francoskih vojakov.

Francozi dali nemcem 24. ur časa.

Essen, 17. jan. — Včeraj so imeli nemški operatorji ruskih rudnikov prvi sestanek s eksportno francosko komisijo. Zborovanje je vodil podpredsednik francoske komisije M. Aaron. Reprezentirane so bile skoraj vse nemške rudniške družbe. Ko jim je Francoz M. Aaron raztolmačil namen sestanka in vprašal operatorje za sodelovanje pri proizvodnji in oddaji premoga zavezniki reparacijski komisiji, so odgovorili operatorji eden za drugim, da morajo poslušati odredbe Berlinske vlade in nobenih drugih. Te pa nam prenevedujejo oddajo kakoršnega koli blaga.

M. Aaron je nato izjavil odgovoril: "Dobro! Pustimo vam, da vam mislite celo zadevo v prihodnjih 24. urah. Pomnite, da ako ne boste odgovorili 'ne,' bomo s silo rekvirirali vse vaše rudnike, ves vaš premožek, ki ga imate na rokah in svojih skladiščih. Mi smo prišli sem, da dobimo svoj odškodnino in dobili jo bomo, če ne bo šlo iz lepo, šlo bo iz sila."

KRATKE NOVICE

— Nainovejša poročila iz Pariza naznanjajo, da bodo Francoske armade prodirale neprestano naprej v Nemčijo, dokler se Nemčija ne poda in kapitulira glede francoskih zahtev.

— Litvinci so zavzeli Memel in francoska posadka, ki je branila mesto je ujeta od Litvincov. Mestnega župana so vtaknili Litvinci v ječo in sedaj vlada mesto na svojo roko.

— Glasom poročila iz Harbinga v Mandžuriji so pričeli ruski boljševiki koncentrirati večje število vojaštva ob Kitajski meji. Tudi Kitajci hite z ojačenjem v ondotno smer.

— V senatu Zdrž. Drž. je bila predvčerajšnjem sprejeta rezolucija, ki določa, da naj se pošto za vse tujezemske kraje, kamor plovejo ameriški parniki iz roča edino ameriškim parnikom in ne več tujezskim, kakor doslej.

— V Alvarado, Cal. je uničil požar največje tovarno na svetu za proizvajanje soli. Škošč cenijo nad \$300.000.00.

— V Oklahama City, Okla. je preminul ondotni Monsignore John Metter. Pokojni Msgr. ima baje velike zaslugе za razširjenje katoliške vere na zapadu.

— V Indianapolisu, Ind. so bili včeraj povoženi od brzovlaka trije avtomobilisti na železniškem križišču. Vsi so bili na mestu ubiti.

— V Milwaukee, Wis. so se zadnje nedelje ponesrečili trije ognjegasi, ko so gasili gorečo poslopje, ki je bilo začasno okupirano po Ionah Williams & Sons Co. Udrlo se je jim tla in so padli v globoki basement, iz katerega so jih njih tovariši malo žive rešili.

— V Chillicothe, Ill. sta dva zamorska bančita zaprla v neko beznico tamošnjega šerifa, nakar sta šla po mestu in oropala skoro vse trgovine v mestecu. Odnosla sta več tisoč dolarjev. Oblasti ne morejo najti nikakega sledu za banditoma.

— Blizu Toledo, Ohio, sta trčila skupaj brzovlak in tovorni vlak na progi Baltimore & Ohio. Pri tovarnem vlaku sta bila ubita dva zavora, dočim na brzovlaku ni smrtnih nesreč, razven par hudih telesnih poškodb, ki jih je dobilo par potnikov.

— Včeraj je bilo otvorišče v Peoria, Ill. konvenčno zborovanje arhitektske unije države Illinois. Reprezentirani so skoraj vsi okraji iz Illinoisa.

— V državi Minnesota so pričeli preiskovati po šolah otrokom oči. V Virginiji se je vršilo prvo zdravniško preiskovanje zadnji ponedeljek. Odslej bodo preiskavali šolariem vsake tri mesece oči. Veliko otrok si skvarja oči, ko ne nosijo očal, ko bi jih morali, tako izjavlja zdravniški departament države Minnesote.

— V Peoria, Ill. se je smrtno-nevarno oparil z vrelo vodo 6-letni deček Mitchell Dacus, ko je prevrnil kofel vrele vode na se.

— V Sheffield, Ill. je zgorel farmarij Richard Michelini veliki moderni hlev. V hlevu se je nahajalo 12 teletov in nad 20 prašičev. Materialna škoda se cení nad 10 tisoč dolarjev.

— V državi Nebraska je znihana vsem državnim uradnikom plača od 10 odstot. do 20 odstot. Governor, ki je imel preje \$7.500 bo imel odslej naprej letno samo \$6.000.

— V Beaver Dam, Wis. so zadnje nedelje slovesno blagoslovili katoliško župniško šolo sv. Petra. Udeležba faranov, kakor tudi drugih je bila velika.

— Edward N. Woodruff župan mesta Peoria, Ill., ki je bil že sedem potov eden za drugim izvoljen, se je baje zopet odločil kandidirati za Peoriškega župana.

KITAJCI SO SI ZOPET V LASEH.

Shanghai, 17. jan. — Glasom poročil iz Cantona sta se sprla Dr. Sun Yat Sen in Chen Chiung Wing radi posesti Cantona. Oba sta pričela koncentrirati svoje čete ob meji provincije Kwangtung in Cantona. Dr. Sun-ove čete se baje v velikem številu pomečile iz Fukien-a v smeri proti Cantonu, kjer pričakujejo spopada vsak trenutek. Občinstvo v Cantonu je proti Chenu in baje navdušeno pričakuje Dr. Sun-ovega prihoda v Canton.

RESNICA ALI LAŽ?

Harrison, Ark. 16. jan. — Poročila prihajajo, da so se zbrali državljani med mestom Harrison in Eureka Springs kakih 2000 po številu, se oborožili s različnim orožjem in iztirali več železniških stavek iz tamošnjih okrajev, ker so, kot se poroča povzročali kravele in materialno škodo železniški progi, ki je last Missouri and North Arkansas železniške družbe.

Navaja se, da je bilo požganih par železniških mostov in tudi par poslopij, ki so bila last železniške družbe. S tem pravijo, da je bil na tej progi skozi to okrožje ustavljen promet za več dni.

Ne vemo koliko je resnice na tem poročilu, mogoče ima namen umazati dobro ime delavcev, ki stavekajo za svoje pravice in jih tako moralno pred javnostjo poraziti. Znanosti pa tudi, da je krivda na strani stavekarijev, da so najhujskani, od kakih radikalnih nergačev, izvrševali kriminalne v svojem boju za svoje pravice. Če je resnica zadnje, so delavci grešili in za ta svoj greh bodo občutno kaznovani. Vporabljeni silo ni nikjer dobro, naimani pa pri tako poštem bojevanju, kakor je boj za delavske pravice. Če hoče delavstvo kdaj zmagati, mora biti potrpežljivo v svojem boju, znati mora tudi v najbolj kritičnih slučajih premagati samega sebe. Znat mora voditi svoj boj vzorno in s takim vzornim obnašanjem, bo prepričalo javnost, da so njih zahteve opravljene, češar zahtevalo.

Nasilje pa, na katero tako radi skušajo delavstvo "rdeči" elementi, je najnevarnejše in še vsenovsod, kjerkoli so se ga posluževali delavci so bili prav gotovo poraženi v svojem boju. Kakor hitro se delavstvo prične posluževati nasilja, postane nevarno javnemu redu in javnosti ga začrti, pa naj si pride že od te ali one strani. Kakor hitro na zgubite zaslombo v slošni javnosti, je glavni del bitke že izgubljen.

Priznamo, da imajo delodajalci vse ugodnosti v rokah, da z njimi izzivajo nasilje od strani delavcev v času stavke, toda ravno zato pa, ker delavstvo zna, za vse te ugodnosti svojih sovražnikov, bi se moralo toliko bolj varovati izgredu. In delavski voditelji, ako bi bili v resnici kak pošten delavski voditelji, bi morali delavce v tem misli disciplinirati. Toda v največjih slučajih ravnao delavski voditelji ravno nasprotno. Nezačudljivo delavsko maso nabujskajo, jo poženejo v ogenj, da se tam obeče, da potem sramotno izenbi svojo bitko. Takih delavskih voditeljev, nerazčev se naj delavstvo čimprej očisti, ker ti delajo škodo s svojim neumnim ravnanjem v največjih slučajih namenoma proti delavskim koristim, da ubogo delavsko maso izrabljajo v svoje sebične namene.

Prav podoben sliko temu kar smo navedli nam predstavlja sedanj slučaj v Arkansasu. Ko se je stavka pričela je bila publika s celim srcem z stavekarjem. Ko

(Dalej na 3. strani.)

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Tihotapstvo z dolarji. Policija v Belgradu je zaprla nekega Jakoba Calderona, ko je prodal 3000 dolarjev po ceni 82 in pol dinarjev za dolar nekemu "trgovcu" iz Skoplja. Policija je storila dobro delo, ker sedaj vsaj vemo, kakšna je prava vrednost dolarjev: 330 kron.

Umrl je 14. t. m. v Radomljah pri Kamniku g. Ivan Jerman, posestnik in trgovec. N. v. m. p.!

16 milijonski primankljaj v mariborskem mestnem proračunu. Mariborski mestni proračun za l. 1923. izkazuje 16.000.000 K. deficita. Vsa mestna podjetja: plinarna, klavnica, elektrarna, vodovod in kopališče izkazuje izgubo. Edino pogrebni zavod je aktiven in ima 80.000 prebivalca.

Ustrelil se je v Mariboru kapetan Takič z inženerske podoficirske šole. Še prejšnji večer je bil v družbi dobre volje, zjutraj si je pa pogljal krogle v glavo. Kaj ga je gnalo v smrt ni znano.

Glede posa v Ameriko. Posl. Škulj iz Belgrada to-le sporoča: Sedaj se dovoljuje pos tem-le: Če gre žena k možu, ki ima ameriško drž. pravico ali veliki papir in če gre nevesta k svojem ženinu, ki je amerik. državljan. Za druge se bo pa po novem letu dovoljevalo, treba pa prošnjo pred novim letom vložiti. Sedaj je še 27 mest praznih za december za zgoraj imenovane.

Lovska sreča. Dne 10. t. m. je 70-letni Andrej Benčina iz Loskega potoka, kateri je kljub visoki starosti strasten lovec, ustrelil 100 kg. težko medvedko. Medvedka je last najemnika lova gosp. Iv. Rusa ml.

Poličijska kronika. Policija je aretirala Fr. Pogačnika. Mož je prišel k Flegerju, pojedel je dve pečenki, 2 kruha in izpil dve četrtniki vina. Ko je zahtevala rostilničarka plačilo 06 K, je Pogačnik odgovoril: "Denar sem izžubil, bom že plačal!" Gostilničarka s tem odgovorom ni bila zadovoljna in Pogačnika izročila policiji. — Pobegnili je svojemu stricu 17 letna Ivanka Tanko. — Inženirju Fricu Simmerju je bila ukradena denarnica z vsebino 400 kron.

Zaradi navijanja cen premogu je bil obsojen ravnatelj "Hrvatske banke d. d." v Zagrebu na 500.000 Din. glóbe in 3 mesece zapora.

Cene novemu olju v Šibeniku. Iz Šibenika poročajo, da stane tamkaj kilogram novega olja 50 do 56 kron.

KLANI POŽIGAJO CERKVE V KANADI.

Ottawa, Ont. 17. jan. — Pro-tivski fanatizem kluklusklanov tira njih člane tako globoko v sovraštvo proti katoliški cerkvi, da so baje bile že zažgane tri katoliške cerkve v Kanadi. Predvčerajšnjim so baje poizkusili zažgati katedralo Matere Božje v Hamiltonu, Ontario. Kanadska vlada je baje odredila strogo preiskavo, glede te zadeve in je obljubila merodajnim faktorjem zatreti odslej naprej vsak tak hudobni poizkus teh novodobnih fanatičnih anarhistov.

NEVARNOST PRISELJE- NIŠKE SLUŽBE OB ME- HIKANSKI MEJI.

Federalni zakon o prohibiciji je neizmerno otežkočil nalogo priseljeniških uradnikov ob Mehikanski meji. Vtihtapljanje alkoholičnih pijač iz Mehike stalno narašča, dokler je sedaj zavzelo prav resen obseg. To tihotapstvo je dvoine vrste: ono drobne vrste pri ljudeh, ki uvažajo steklenice v žepih — ta vrsta tihotapstva se navadno ne tiče priseljeniških oblasti — in ono na debelo. Za vtihtapljanje na debelo rabijo se prevoznost sredstva raznih vrst — splavi, čolni, vozovi, avtomobili in nosači, ti zadnji navadno nosijo pijačo v žaklih, dva ali tri tucate steklenic za vsak žakel. To vtihtapljanje se seveda vrši navadno ponoči, in se meja prestopi tam, kjer tihotapci mislijo, da ne bodo srečali vladnih organov. Tihotapci so skoraj vedno Mehikanci, tako da stvar postane ravno tako vprašanje priseljeniških oblasti, kakor vprašanje prohibicije. Ker so tihotapci inozemci in prihajajo skrivno v zemljo brez dovoljenja priseljeniških oblasti, oni kršijo obenem priseljeniške postavbe.

Radi tega se on ne da aretirati, ne da bi se obupno uprl, da prepreči zaplenbo svojega blaga. On strelja, strelja prvi in strelja z namenom, da ubije, čim ga zasajo. Skoraj ne mine teden brez bitke med tihotapci alkohola in priseljeniški uradniki na mehikanski meji. Dosedaj je bilo 6 ubitih in 3 ranjeni. Radi nevarnosti, ki obstoji v srečanju pijačnih tihotapcev, morajo priseljeniški uradniki patulirati vsaj po dva.

Z ozirom na malo število priseljeniških uradnikov ob meji je razmerje ubitih in ranjenih veliko večje kot normalno razmerje padlih v vojni.

DENARNE POŠILJATVE.

Koristno je za Vas, ako se pri pošiljanju svoje-ga denarja v staro domovino obrnete vedno le na naše podjetje. To pa zato, ker naše nove zveze z staro domovino nas omogočajo, da dostavljamo pošiljate v stari kraj najbolj točno in najhitreje. Denar dostavljamo na najbližnjo domačo pošto prejemnika.

Pri nas dobite vedno najnižje borzne cene svetovnih valut. Pri večjih svotah, ki presegajo dvajset tisoč kron ali tisoč lir, damo še poseben popust.

GLEDE DOLARSKIH POŠILK GLEJTE
OGLAS NA DRUGEM MESTU.

Cene denarju se večkrat menjajo, mi računamo po ceni istega dne, ko denar prejmemo.

VČERAJŠNE CENE SO BILE:

500 — kron	...	\$ 1.65	50 — lir	...	\$ 3.00
1.000 — kron	...	\$ 3.00	100 — lir	...	\$ 5.70
5.000 — kron	...	\$14.50	500 — lir	...	\$26.50
10.000 — kron	...	\$28.50	1000 — lir	...	\$52.00

Vse pošiljate naslovite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI"
1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopise in novice objavljamo brezplačno. Na dopise in poročila brez podpisa se ne oziramo. Rokopisov ne vračamo.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12 ure dopoldne v soboto, za četrtekovo številko do 12 ure ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12 ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

NEMCI IN FRANCOZI.

Francozi so zasedli del Nemčije, da bodo tako prisilili Nemčijo, da jim bo plačala vojno odškodnino. Kakor določa Verseyjska mirovna pogodba. Nemčija se je namreč vrpla, da ne bo plačala vojne odškodnine, češ, da ne more. Francija pa stoji odločno na tem, da jo mora plačati.

S tem korakom, pa je Francija razburila celo Evropo, da cel svet in ga razdelila v dva tabora: francoskega in Nemškega. Vsled tega pa je znova postalo razmerje med narodi skrajno napeto in temni oblaki strahu in vojne nevarnosti se zopet dvigajo nad Evropo. Razburjenje po Evropi je pa toliko večje, ker so Združene države takoj, ko so francoski vojaki prestopili nemško mejo, odpoklicali svojo posadko, ki je delala red in mir na meji ob reki Reni.

Poleg te krize je nastala prav kar tudi očitna kriza zopet na Balkanu radi Carigrada med Anglijo in Turčijo. Ta kriza je pravzaprav glavni vzrok krize med Nemci in Francozi. Ko bi te ne bilo, bi se tudi Francozi nikdar ne upali prekorati nemške meje. Tako pa je vsa diplomacija razbita. Velika četvorka ni več velika temveč prav majhna, razkosana četvorka, kajti Italija gre tudi prav kar skozi nevarno krizo svoje dosedaj nekrvave revolucije, ki pa vsaki dan lahko postane strašno krvava in ima torej dovolj težav samo s seboj.

Velika večina svetovnega jasnega mnenja je proti Franciji, na strani Nemčije. Zlasti ameriški časopisje je v veliki večini proti temu in je hotelo prisiliti našo vladu, da bi protestirala. Kakšne korake bo zavzela, še ne vemo in je tudi težko prerokovati.

Uzroki, katere navajajo časopisi, zakaj bi Francija ne smela pritisniti Nemčije, so predvsem sentimentalni, čustveni. Poročila o strašni draginji v Nemčiji, katere nemška vlada razpošilja križem sveta, so res tako ganljiva, da bi se človek zjokal, kako strašno stradajo ljudje, kako jim manjka vsega itd. Nemčija ne more plačati, je reva, pravijo. Francija se je mora usmiliti!

Mi nikomur ne privoščimo hudega, tudi sovražniku ne. Gotovo je hudo za Nemčijo, ko jim je denar toliko zgubil svojo vrednost. Ko je tolika draginja. Smilijo se nam stradajoči Nemci, kakor se nam smilijo stradajoči Rusi ali kdo drugi.

Toda pogledimo par let nazaj. Vzemimo celo stališče Francije ne od danes, temveč celi čas izza vojske do danes.

Povejte, katera država je pravzaprav kriva vojske? Nemčija! In katera država je pa najmanj trpela za časa vojske? Ali ne Nemčija? Prešerno se je smejal Nemec, ko je krvavela Francija, ko je krvavel Poljak, ko je krvavel ruski Slovan, avstrijski Slovan. Kaj so počeli z nami Slovenci? Naše ljudstvo je stradalo, ko so jim "rekverirali," pravilno kradli žito, živino in ga vozili v Nemčijo.

Vzemimo samo Francijo. Celo tretjino Francije je Nemčija popolnoma razbila. Stotisoče hiš jim je razdejala. Vsa polja opustošila, vse dragocenosti razbila in pokradla, vsa mesta in vasi požgala. Ali nima Francija popolnoma pravico, da dolžnost zahteva od Nemčije, da plača, kar je škodo naredila? Kaj naj celi svet trpi, samo Nemčija ne? Le naj poskusi, kako "sladek" je glad, kako prijetno je narodno ponižanje!

Poleg tega pomislimo, kako je Nemčija ravnala s Francijo, ko je bila Nemčija zmagalka. Ali je imela kaj srca, kaj usmiljenja z ubogo premagano Francijo? V Parizu ji je Bismarck narekoval mirovne pogoje in Francija jih je morala sprejeti in v Parizu je sedelo nemško vojaštvo tako dolgo, dokler ni Francija plačala do zadnjega vinarja. Celi vlaki zlata so šli iz Pariza v Berlin. Takrat se pa ni nihče zmenil za stradajočega Francoza. Da, gorje, bi bilo Franciji, in celemu svetu, ko bi bil zmagal Nemec!

Pa še tole pomislimo. Kaj namerava Nemec? Čim preje se dvigniti, se pokrepiti, si nabrusiti z nova meč in planiti na Francoza. In ko se bo to zgodilo, kar se bo gotovo, pa mislite, da bo Nemčija kriva vojne? Kaj še?! Francoz ali pa kak kravji pastir v balkanskih hribih. Ako se zato Nemčija brani plačati, se brani največ samo radi tega, ker vsaka milijarda, katero bi sedaj prihranila, bi pomenila za desetletje preje vojska in preje "Rache!" — maščevanje Francije.

Zato, ako hoče biti javno mnenje pravično, mora biti na strani Francije. Toda tudi tukaj se vidi, kar se tolikrat opaža v privatnem življenju: Ko kaka mati nabije paglavca, ki ji je pobil posodo, da se sosedom smili in zmirja mater, da je kruta. Ako ga pa mati ne kaznuje, da je poreden in potem nagaja tudi sosedom, se pa zopet nanjo jeze, da je zanič, ker ga ne kaznuje.

Nismo za nasilje! Smili se nam stradajoči narod. Nismo za maščevanje. Pač pa smo za strogo pravičnost in enakopravnost. Hudobnežu čim več prizanesete, tem bolj ga pokrepite v hudobiji, tem nevarnejši vam bo!

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

Collinwood, Ohio. — Name-nil sem se napisati za vaš lep list par vrstic. Ne bom veliko omenjal, pač pa vam voščim v tem Novem letu obilo sreče in napredka v vseh zadevah, ki se tičejo vošega podjetja in naših riliuljenih listov, kot so Ave-laria, Edinost in Glasnik P. S. Jezusovega.

Da, vsakega zavednega Slo-venca, katoličana veže sveta dolžnost, da se naroči in podpi-ra te lepe liste. Ti listi so za slo-venski narod ne pa rdeči nagusni listi, kakor izhajajo na Lawndale in en ultra komuni-stičen v Milwaukee. Tudi taki listi kakor so švigašvagar Glas Narobe in Neenakopravnost ni so prav priporočljivi za sloven-ski narod.

Iaz izmed teh listov nobene-ga ne podpiram. Ko bi vsak ta-ko napravil, bi ne mešali ti listi dolgo pojmov med slovensko iavnostjo po Ameriki. Ti listi so dovoli dolgo zastrupljali naš na-rod po Ameriki. In narod mora sam pomagati in ostreši teh pijavk, zakaj same ga ne bodo zapustile, dokler jim bo narod dovoljeval sam, da mu sedajo na njegov vrat. Koliko dobrih katoličanov so ti listi zastrupili, ki so preje radi hodili v cerkev, a danes so postali pravi iančar-ii. Danes mečejo blato na našo vero, pa zakaj, zato, ker mi ka-toličani nismo imeli močnega li-sta, ki bi te njih laži sproti po-lijal in dokazeval nasprotno res-nico takšno kakoršna je.

Ni pa narod še docela versko uničen. Še mu klije v srcu ve-ra. To opazimo zlasti, kadar ka-teri izmed naših rdečih zbolj ali umre, takrat brž po duhovnika, da se spove in da ga po katoli-ških obredih pokopljejo. Odkod to? V srcu mu klije še kolikor toliko vera, ki ji ni mogel v živ-ljenju docela zatrejti. Zato če bo-mo katoličanje ojačili svoj kato-liški list, ki bo pridno zanašal med narod nauke resnice, se bo-do te male še verske iskricke po sr-cih sedaj versko malomarnih rojakov oživele, da bodo pričele zopet plamteti za našo stvar, za stvar resnice za našo katoliško vero. To je v stanu narediti edi-no močan katoliški dnevnik, ki ga ameriški Slovenci moramo dobiti, kakor hitro mogoče.

Iaz imam oba lista Ave Ma-ria in Edinost. Ave Maria imam že od prve številke. Priloženo vam pošiljam enega novega na-ročnika za list Edinost, kot no-vo-letno darilo, kateremu želim, da bi čimpreje postal dnevnik.

Želim vsem čitateljem in čita-teljicam tega lista srečno in ve-selo Novo leto!

F. Košmerl.

Warrensville, Ohio. — Tukaj je preminul zadnji mesec v tu-kajšni bolnišnici rojak Anton Ba-it v starosti 44. let. Rainki je bil doma iz Umeca na Kranj-skem in v Ameriki je bival ka-kih 18. let. Bolehal je že pre-cej časa. Nakar je podlegel smr-ti. Neki društveni predsednik se jezi, ker je bil pokojni pokopan po katoliškem obredu, mesto ci-vilnem. Pogledj ga spaka, pa pra-vilno včasih, da naši rdečkarji ni-so proti veri! Pa še mrtvim jo-ne privoščijo!

M.

Willard, Wis. — Cenjeni g. urednik: — V sredo 10. jan. je požar uničil tukajšno sirarno. Škoda se ceni okrog sedem ti-soč dolarjev. Največja Ches-se factory v tukajšnji okolici, kate-ra je producirala letno okrog 65 tisoč dolarjev za tukajšnje, slo-venske farmarije, je danes kup pepela.

To je hud udarec za nas tu-kajšne farmarije, ker zavaroval-nina je bila le znatna z ozirom na škodo.

S pozdravom

Fr. Perovšek.

Ely, Minn. — Cenjeni mi u-rednik lista Edinosti: — Name-nila sem se malo popisati tu-kajšne razmere in pa tudi naše le-tošnje praznovanje naših lepih minolih Božičnih praznikov. I-meli smo polnočnico z vso slo-venskostjo. Rev. g. župnik Fa-ther Mihelčič so pristopili v po-sebno lepi mašniški obliki pred altar, kjer so darovali polnoč-ni-mašo. Iz kora so se oglasili r-v-

ci in melodija božične pesmi je zadonela milo po cerkvi. Cer-kev je bila nabito polna, kakor še nikdar. Prišli so tudi taki, ki jih več časa že ni bilo v cerkvev. A ta večer jih je pripeljala ne-ka nevidna tajinstvena moč, ki jo ima samo Božična noč, ko obhajamo rojstvo Gospodovo. V takem neopisnem veselju smo toraj obhajali Božične praznike tu gori na skrajnem-se-veru.

Delavske razmere so bolj srednje in o njih ni nič kaj zani-mivega za poročati.

Slovenska mati.

(Opomba ured.: — Ostali del vašega dopisa, ki se tiče vaših mestnih uradnikov, ne moremo priobčiti drugače, ako dovolite Vaše polno ime pod dopis.)

Pittsburg, Pa. — Prosim uvr-stite teh par vrstic med dopise v našem priljubljenem listu E-dinosti. Nič veselega nimam za poročati iz naše nasebine, ker zadnje čase se prepogosto og-laša bela smrt v naši nasebini. Pred par dnevi je nam iztrga-la iz naše sredine z vso svojo neizprosno krutostjo preč. g. za-časnega župnika naše fare Fa-thra Antona Sojaria. Pokojni g. si je pridobil tekot kratke do-be, ki je bil med nami mnogo prijateljev. To je pokazal zlasti njegov mrtvaški spoved iz na-še nasebine, kakor tudi oba večera, katera je ležal na mrt-vaškem odru v naši cerkvi. Cer-kev je bila skoro ves čas polna, da ni blo zvečer skoro najti pra-stora v njej. V četrtek jutro se je darovala zadušnica za pokoj-nim g. župnikom, katero je da-roval Rev. Father Verhunc ob obilni azistenci duhovnikov. Na-to je opravlil pogrebne molitve sam preč. mil. vladika škof Pittsburski. Govor ob krsti je i-mel Rev. Father Mihelčič, kate-ri je bil zelo ganljiv in v cerk-vi ni bilo ne enega suhega oča-sa. Nato so se razvrstili auto-mobili in so prinesli telesne o-stanke pokojnega g. katere so odpeljali na postajo, da so se prepeljali v Joliet, kjer so ga položili k večnemu počitku. Ta-ko smo se s tužnim srcem poslo-vili zadnjič od svojega priljub-ljenega časasnega g. župnika Rev. A. Sojaria, ki je moral pre-nahati delovati v vinogradu Go-spodovem v sredi naše sloven-ske nasebine. Pokojnemu g. Rev. Sojariu pa svetli večna luč in naj počiva v miru!

Komaj je kruta neizprosna smrt pretregala nit življenja Rev. Fathru Sojariu, je hitela takoj drugi dan o. januarja po drugo žrtev, rojaka Joe Starešiniča in mu pretregala nit življenja v nai-liši cvetoči dobi njegovega življenja v 28. let starosti. Naj-boli žalostno za sorodnike in druge je bilo pri tem slučaju pa-to, da je pokojni rojak Joe Sta-rešinič imel določen dan za svo-jo poroko naslednji dan dne 10. januarja. Toda kruta pljučnica je vrgla pred par dnevi v po-steli in mu strla mlado življenje dne 9. januarja, na veliko nepo-pišno žalost njegovih sorodni-kov in njegove izvoljene neve-ste. Pogreb se je vršil v nedeljo popoldne ob veliki udeležbi nje-govih prijateljev.

Pokojni je pripadal k dvema društvoma, k Mariji Sedem Za-losti in k Samostojnemu dru-štvu. Oba društva so mu prire-dila krasen pogreb in mu izka-zala dostojno zadnjo čast na po-ti k večnemu počitku.

Sorodnikom izražamo svoje globoko sožalje pokojniku pa, naj spava v miru v tuji zemlji. R. I. P.

S pozdravom!

John Golobič.

Chicago, Ill. — Rokoborba, katero so priredili naši Orli s pomočjo našega izbornega telo-vadca Mr. Antona Wenzla, je izr-stno izpadla. Vsi borilci so izborno razvijali svojo moč, da smo se jim čudili. Edino, česar smo pogrešali, je bila večja ude-ležba. Se pač vidi, da naše lju-dstvo še ni poamerikanjeno. A-merikanec je kar neumen na te borbe. Iz San Franciscu se pelje v New York, da vidi najslavnej-še rokoborce v njih borbi, kjer se kaže moč človeškega telesa. Tudi je bil čas prekratek, da bi se bila mogla večja agitacija raz-

viti za prodajo vstopnic. Vendar pa gre vse priznanje pred vsem našemu mostru Mr. Antonu Wenzlu, kateremu na ljubo so prišli ti rokoborci igrat v našo cerkveno dvorano in sicer popolnoma brezplačno.

— Pri tej priliki bi pa opozo-rili vse farane naše nasebine, da naj se že enkrat zavejo svo-je dolžnosti, da morajo "skupaj držati," da moramo vsi priti na prireditve, katere se prireajo na korist šoli ali cerkvi. Res imamo zadnje čase toliko prireditev, da še nikdar toliko in pri vseh teh prireditvah vidimo pa vedno sa-mo iste obraze. — Vendar zla-sti, kadar pridejo tuji k nam, takrat se ne osramotimo! Mr. Wenzlu se pa v imenu nasebi-ne zahvaljujemo za njegov trud in dobro voljo. Bog ga živi. Naj ga ne vznemolji, ker na vse zadnje je bil pa vspeh od nje-gove strani je jako povoljen. Ena-ko priznanje tudi Mr. Antonu Bogolinu ml. načelniku Orlov, ki je tudi storil svojo dolžnost.

— Preteklo nedeljo zvečer in popoldne priredilo je društvo Sv. Jurija Kat. Borštnarjev svo-jo igro v cerkveni dvorani, ki je dvakrat napolnila dvorano. — Igrali so igro "Lovski tat," ki je krasna igra sama na sebi in polna živahnega dejanja in i-ako podučljiva. Polna je tudi zdravega humorja, da se človek najoka in tudi nasmeje. Prav za naše slovenske amaterske od-re. To igro bi bilo pač za priporo-čati, da bi jo šli vprizoriti tu-di v druge slovenske nasebine. Igro je vodil Mr. Jos. Jenško-vec sam in jo učil. Toda vsa i-gra je tako izborno izpadla, da so vsi prekosili drug drugega.

Vse igralce smo videli že več-krat na odru. Veliko izmed njih uživajo že splošno čast izborni igralnih talentov. Pri tej i-gri so se pa še posebno pokazali. Mr. Jenškovec je bil jako srečen tudi pri izbiri značajev. Vsak igralec je imel ulogo, ka-tera mu gre. Ne bomo hvalili vsakega igralca posebej, ker nam prostora zmanjkuje in ker jo vsi enako zaslužijo. Vsem sa-mo častitamo in želimo, da bi jih čim skoraj zopet videli v kaki igri. Za Chicago bi bilo sploh dobro, da bi se sestavil Dramatični odsek, v katerega bi se združili vsi ti le naši dobri igralci in igralke in kar jih še imamo, in bi se vsako jesen na-ređil program za celo sezono, bi se igre lepo razdelile in dalo vsem tem močem, da bi vsak v nekoliko igrah nastopil vsako sezono. — Uloge so imeli:

Hrast, gozdar v Trnovem Mr. Jos. Faifar; Cilka, njegova hči, Miss Kat. Gregorich; Jevšar, njegov pomočnik, Mr. Fr. No-vak; Dolinar, lovski poganič, Mr. Em. Gregorich; Venceli, gozdar pri Otlici, Mr. Ant. Ba-nich; Osat, njegov pomočnik,

Mr. Jos. Baškovec; Manca, nje-ova žena, Miss Mary Pirc; Tratinik Pavle, gostilničar v Tr-novem, Mr. John Korenčan; France, gostilniški hlapec, Mr. Jos. Jalovec; Orožnika, Mr. Just. Paulin, Mr. John Kos-mach.

Društvo je pokazalo tudi ve-liko naprednega duha, da si je poskrbelo lična vabila za ogla-si domačih trgovcev. To navado jako pohvalimo. Ako dopoldne farani dobe pred cerkvijo leno povabilo, ki je prijetno za oko, je to dobra agitacija za večjo udeležbo.

— Mr. Štef. Zerdinu je umr-lo dete Augustin. Pogreb je bi-l v soboto. Dobri družini naše so-žalje.

— Mr. Anton Kremesec, predsednik sv. Stefana je že vs-tal iz postelje in v nekoliko ted-nih bo upamo popolnoma zdrav. Vsi njegovi obilni prijatelji se tega vesele. — Tudi Mr. Zibertu in Mrs. An. Tomažič se sta-nje že zboljšuje. Mr. Zibert je že vstal.

— Te dni se je mudil v naši nasebini Rev. Alojzij Pirnat, slovenski župnik iz New Du-lutha. Obiskal je tudi našo pi-sarno.

— Č. brat Serafin Vene, O. F. M., do sedaj tiskar v naši tiskar-ni, je bil prestavljen začasno v New York. Blagega brata bomo pogrešali v naši tiskarni.

— Te dni se je mudil v Chi-cagu Mr. I. Pekol iz Willardu, Wis. Bil je na obisku svoje hče-ve, Mrs. Albin Zakrajšek. Pove-dal je, da v Willardu dobro na-predujejo naši Slovenci.

— Gospa Štorklija se je ogla-sila te dni pri Mr. in Mrs. Fr. Zibertu in jima pustila deklico Dorotejo, kateri sta kumovali Mr. in Mrs. John Terselich. Bi-lo srečno!

NOVO MESTO, DOLENJSKO.

Bolnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu prav priščno vošči in želi vsem svo-jim dobrotnikom po Ameriki prav veselo in srečno Novo leto. Obenem se pa prav iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom po širni Ameriki za vso naklonie-nost in pomoč, preteklo leto v težavah v katerih se nahaja naša bolnišnica. Da, bilo je težko leto za naš dobrodelni zavod. Na stotine bolnikov je prihaj-lo k nam iskati ljubega zdravia, toda pomoči od nikoder.

Zato se vsem ameriškim do-brim srcem tudi še za letos prav toplo priporočamo.

Rojaki, spominajte se več-krat s kakim darom tudi naše-ga zavoda in Bož bo Vaš plač-nik.

Fr. Vilibald Belec, usm. brat.

Vabilo

na

MASKERADNO VESELICO

katero priredi

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ

štev. 78, K. S. K. J.

V KORIST DRUŠTVENE BLAGAJNE

V nedeljo, 21. januarja 1923

V SPODNJIH PROSTORIH SLOV. ŠOLE

Lincoln in 22. cesta.

Začetek veselice ob 4. uri pop. vstop mask ob 7 uri zvečer. Vstop bo dovoljen le dostojnim maskam.

Vstopnina 50c.

Rojaki in rojakinje: društvo Marije Pomaga-vas vse vabi na to svojo predpustno veselico, kje bo vsepolno zabave in zdravega humorja. Igrala bo izvrstna godba, za lačne in žejne bo tudi v polni meri poskrbljeno, ter sploh za vso postrežbo bo marljivo skrbel Odbor!

Op. Med najlepše maske se bodejo razdelili vred-nostni darovi. Ob 11. uri zvečer bo izžreban tudi \$10.00 cekin, ki ga je dalo društvo Marije Pomaga-na številke.

KATOLIŠKA PROPAGANDA NA HOLANDSKEM.

Na Holandskem se je v zadnjem času začela živahna katoliška propaganda za spreobračanje nekatoličanov. Nizozemci si v to svrhu osvojili angleško metodo javne propagande. Najprej so začeli dominikanci prirejati javna predavanja za protestante, v katerih so čisto stvarno, brez vsake polemike razlagali katoliški nauk. Nato je sledil pogumen korak na cesto, na trg. V tem prednjoči Amsterdam. Tam govore na javnih trgih posebno ob sobotah nalašč za to izsolani govorniki, ženski zbori poio svete pesmi, končno pa povabijo poslušalce, ki so se polagoma nabrali, na shod, ki se vrši prihodno nedeljo. Po zgledu velike angleške organizacije "Catholic Truh Societv" prodajajo pred cerkvenimi vratni verske knjige in tiskovine.

Te metode so se izpočetka zdele nenavadne in marsikdo je rekel, da to na Nizozemskem ne pojde. Tudi komunisti in svobodomislci so izprva skušali do ovirati. A vneza za dobro stvar je vse nepravilne premagala. Jedro celega gibanja tvori krog 16 — 17 moži, ki jih preveva prava katoliška ljubezen in apostolska gorečnost. So to deloma redovniki, deloma svetni duhovniki in tudi laiki, ki so v neprestani medsebojni zvezi, obveščujoč se vzajemno o svojih doživljajih in izkušnjah, odločeni, da se popolnoma žrtvujejo za stvar. Holandski jezuit p. van Ginneken je o tem pokretu nedavno predaval v linu in označil kot njegove glavne smernice nastopna načela: V prvi vrsti doprinosaj žrtve vsak sam; vsak izpričuj v svojem lastnem dejanju in nehanju pristnost svoje vere; vsak misli in čuti moderno, moderno se tudi izražaj, ne pa v zastareli in zato današnjemu svetu nerazumljivem jeziku; vsak udarec od strani proti drugim veram treba opustiti; brez prakse nobene nauka; črpati treba predvsem iz lastne izkušnje; napake treba pošteno priznati; vero, kadar treba, javno izpovedati in braniti, ne pa prikrivati.

Temu delu se posveča tudi žensko združenje "Mar. Marte" ki ga je ustanovil p. van Ginneken. "Marije" molijo, "Mar-te" pa neposredno sodelujejo v propagandi. Govore na javnih trgih, hodijo v družine, kjer vrše dela usmiljenja ali poučujejo katekizem. Ena najbolj vnetih članic je 22-letna Fr. pl. Leer, po rodu Židinja, ki je šele nedavno sprejela katoliško vero. Bila je učenka in prijateljica Roze Luxemburg in Karla Liebknechta, anarhistinja. Vdeležila

se je nemške sovjetske revolucije in igrala v Monakovem znatno vlogo. Bila je z mnogimi drugimi obsojena na smrt, a v noči pred usmrčenjem je v svojem obupu molila: "O Bog, ako si, pomagaj mi, reši me in verovala bom v Te!" In res je po čudnih naključjih naslednji dan dosegla svobodo. Šla je preko meje na Holandsko in se tam obrnila na nekega frančiškana, ta pa jo je napotil k p. Ginnekenu. Pod njegovim vodstvom je postala navdušena kristjanka, odslužila noviciat, sedaj pa po cestah in trgih oznanjuje krščanstvo, in sicer najraje v bližini židovskega okraja. Tako si Bog izbira svoje oznanovce tam, kjer jih potrebuje.

RAZNOTEROSTI.

Boj za versko šolo na Dunaju. Te dni se je vršila na Dunaju velika demonstracijska prireditve avstrijskih katoliških organizacij proti socialdemokratski šolski reformi in za versko šolo. Govoril je kardinal Piffl. Sprejeli so resolucijo, ki zahteva novo preureditev šolskega vprašanja na verski podlagi ter združitve vseh dosedanjih katoliških društev v veliko enotno organizacijo. Kot razvidno, dvigajo sovražniki krščanstva glave vsepovsod. Morda bo ravno to v korist katolikom, da bodo spoznali, kako velika potreba je da se dobro organizirajo. Čas je že, da bi izpregledali!

Češi in Nemci so sklenili pogodbo, da bodo Češi uvažali v Nemčijo hmelj do 1. avgusta 1923. Dovož je omejen in sicer ga Češi ne smejo uvoziti v Nemčijo tekom tega časa več, kakor 10 tisoč meterskih centov.

Inozemska trgovina Madžarske. Prvih devet mesecev lanskega leta se je uvozilo na Madžarsko 23.6 milijonov centov, izvoz je znašal pa 8.4 milijone centov. V isti dobi eno leto prej je znašal uvoz 12.8 mil. c. a izvoz 6.2 mil. c. Glede uvoza zavzema prvo mesto Romunija 36 odstot. (po večini drva), potem pridejo Čehoslovaška z 28 odst. (večji del železna ruda), Nemčija s 13 odstot. (posebno sol), avstrijska republika z 8 odstot. (zlasti s tekstilni izdelki) in Jugoslavija z 4 odstot. Ko je bila prepoved glede uvoza sladkorja razveljavljena, so nakupili Madžari na Nizozemskem, Čehoslovaškem in v Združenih državah 56 tisoč centov sladkorja. — Od izvoženega blaga pride 20 odstot. na Avstrijo, 31 odstot. na Jugoslavijo, 17 odstot. na Čehoslovaško, 5 odstot. na Nemčijo, 4 odstot. pa na Romunijo. Največjo postavko izvoza tvorita 2 milijona centov premoga, ki so ga izročili Jugoslaviji na račun reparacij.

RESNICA ALI LAŽ.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Da so enkrat nahujskani pričeli vztrajati neprenosljive krminale, ko je bila vsled razdeljanja mostov prizadet promet od katerega je odvisna v veliki meri blagobit javnosti, je javnost sama obračunala s povzročitelji. Ne rečemo, da niso dali za to morda povod delodajalci, dali so za prav gotovo, saj jih poznamo, da se poslužijo vseh sredstev, pa naj bodo še tako umazana proti delavstvu. Vendar končno ostanejo umazani delavci, ker se naselili na limanice. Glas in novica gre po deželi in ko bo delavstvo drugje zastavkalo za svoje pravice, bo vsled tega, slučajno imelo precej manj zaslonbe v javnosti.

Predvsem in v vsakem slučaju naj delavstvo samo sodi s svojim zdravim razumom, kaj je prav ali ne. Radikalnih nergačev, ki so delavstva samega še večji sovražniki, kakor kapitalisti sami, se naj pa delavstvo o-giblje, kakor strupene kače, od katere ni pričakovati drugega, kakor strupenega pika.

042 NASILNIH SMRTI.

Policijska statistika mesta Chicago za l. 1922. izkazuje 042 nasilnih smrti, 150 umorov, 02 pobojev in 100 umorov v silobranu. Ostala svota odpade na avtomobilске žrtve. Toraj sko-

č-sarjev ata so dali listu "Edinosti" ta-le komplement: "Vse je lepo, (namreč pri "Edinosti"): glavica je lepa in klobuček tudi." Pred vsem pa občudujem eno, česar pri mojem listu tako strašansko pogrešam: jaz in moji čitatelji: "njena pamet je ostala ista, neizpremenjena." — Ata, hvala za poklon! Ste pač vedno kavalir, kadar gre za nežni spol. Pomilujemo samo, da pri Vašem listu ne more ostati pamet ista, neizpremenjena, ker je namreč prav nikdar nič ni bilo. Kaj čuda potem, da je šla smer vašega lista, kakor kočija ako jo slep konj vozi, sem pa tja!

ZASTAVE

bandera, regalijs in zlate znake za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje

EMIL BACHMAN,
2107 So. Hamlin Avenue,
CHICAGO, ILL.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ-
IA, KLUČAVNIC IN
STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, najnižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na
svojega rojaka!

FARMA NAPRODAJ

Proda se iz proste roke lepo urejena farma. Farma obsega, 80 akrov zemlje, 60 akrov je orane zemlje in 20 akrov lepega gozda (bukova in maple drva). Dobro poslopie. Od publike šole je oddaljena tri četrtilje, od katoliške šole štiri milje in pol od sirarne "Cheese factory" eno miljo in pol, 16 milj do mesta Marinette, ki šteje 14 tisoč prebivalcev.

Za ceno in bolj natančna pojasnila se oglasite pismeno ali osebno na navedeni naslov:

GEORGE SAGADIN,
R. I.
POUND, WIS.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom, prijateljem in dobrotnikom po državi Wisconsin naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš po-tovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglašje in sploh vse, kar je v zvezi z našimi listi E-nost, Ave Maria in Glasnik.

Vsem naročnikom, prijateljem in dobrotnikom ga najtop-leje priporočamo in prosimo vse prav prirčno, da mu grejo v vseh ozirih na roke pri razširjenju in agitaciji za katoliški tisk. Vsem, ki mu bodo izkazali bodisi že kakoršnokoli naklonjenost se najprisrčneje zahvaljujemo že vnaprej.

Tiskovna družba Edinost.

raj tri osebe so ubite vsaki dan v Chicago, več kakor v Londonu, kakor v New Yorku, dasi ima Chicago veliko manj prebivalcev. Posebno strašno je število premišljenih umorov in pobojev. To kaže, da v Chicago nekaj ni v redu. In da res ni, to vemo vsi. Upamo, da bo meščanstvo spregovorilo pri letošnjih županskih volitvah resno besedo in pometlo upravo, ki je največ odgovorna za vse te razmere.

Iz tega pa tudi sledi, kako žalostno in hitro propada morala po ameriških mestih. Tolpe mladine se brez dela potika po mestnih ulicah, se skriva po saloonih, kjer se uporablja za protizakonite transakcije upojnih pijač in za druga sleparstva.

To je rakrana na telesu ameriškega ljudstva, ki zna biti ne-

"111" Cigarete

DOBRE
so!
10¢

Kupi te cigarete, hrani denar.

VSEM NAROČNIKOM

naznanjamo, da naj se zglašje pri naših lokalnih zastopnikih, kateri še niso dobili našega lepega stenskega Koledarja za leto 1923. Vsi naši lokalni zastopniki imajo v zalogi naše Koledarje in od nje ga dobite brezplačno, ko ponovite naročnino za naše liste. Za nenaročnike pa stane Koledar 25c. Stenske Koledarje pošiljamo tudi v stari kraj in stane s poštnino vred 30 centov.

Upravništvo Edinosti.

Zakaj naš narod zaupa svoje bančne posle nam

Zato ker smo včlanjeni pri Federal Reserve Bank, kateri mesečno poročamo vse naše poslovanje, ker je naša banka pod vladnim in državnim nadzorstvom kakor tudi Chicago Clearing House Association in posebno pa še, ker imamo sposobno in izvrstno uradništvo in upravni odbor, ker smo si v teku tridesetletnega obstanka, radi naše poštenosti in točnosti, pridobili zaupanje za vse oddelke našega poslovanja.

VSAKI MORE PRI NAS

vložiti varno svoj denar,
kupiti prvovrstne hipoteke (mortgage),
poslati denar na vse strani sveta,
kupiti parobrodne listke za vse prekomorske črte,
kupiti državne, mestne, okrajne in obrtne bonde.

Če ima kdo za krajši čas vložiti na obresti 1,000.00 ali več, urediti kakšne zapuščine, pooblastiti zastopnika svoje oporoke, ali pa urediti kako gospodarsko transakcijo, ali če ima, naj bo že posameznik, društvo ali druga, denar za investirati, naj se vedno obrne na našo

NAJVEČJO, NAJSTAREJŠO IN NAJBOLJ POZNANO
JUGOSLOVANSKO BANKO V ZDRUŽENIH DRŽAVAH,
KATERA IMA NAD TRINAJST MILIJONOV DOLARJEV
IMOVINE, in to je

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave. in vogal 19ste ulice
CHICAGO, ILL.

KAPITAL IN PREBITEK
\$1,250,000.00

BANČNA TRDNJAVA JUGOSLOVANOV V AMERIKI

VABILO K PRISTOPU

DRUŠTVA Marije Pomagaj

št. 78, K. S. K. J.

CENJENA ROJAKINJA: Ali si že pri kakemu društvu? Ako še nisi, gotovo nameravaš pristopiti prej ali slej; ako pa si že, morda želiš pristopiti še k enemu? V obeh slučajih nudi društvo Marije Pomagaj, št. 78, K. S. K. J. ravno sedaj preugodno priliko, da bi jo chicaške katoliške Slovenke prezrle. Pristopnina je prosta, za 35c. mesečnine društvo deli \$6.00 tedenske podpore, in za 20c. mesečnine društvo izplača \$50.00 v slučaju smrti. Za posmrtnino pa se zavaruješ pri Kranjsko Slovenski Katoliški Jednoti, katera je te dni postala Milijondolarska Jednota. Vse tiste Slovenke, ki želijo pristopiti v društvo Marije Pomagaj in h Kranjsko Slovenski Katoliški Jednoti, naj se zglašijo pri kateri izmed članic društva M. P. ali pa naj pridejo same v cerkveno dvorano v četrtek dne 18. jan. ob 8. uri zvečer. Seje ima društvo M. P. od febr. dalje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2-30 pop. v cerkveni dvorani.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na tajnico:
Mary Blaj, 1934 So. Hamlin Ave. Tel. Lawndale
0439 J.

Deček dečku.

Prvi: "Poglej na tvoje črevlje, vse so raztrgane in tvoj papa je črevljár!"

Drugi: "To ni nič! Poglej na vašega bebijs, ki ima samo en zob in tvoj oče so dentist!"

VABILO

na osmo redno veselico, ki jo priredi

DRUŠTVO SLOVENSKA POSTAJA ŠT. 15211

MODERN WOODMEN OF AMERICA

v soboto dne 27. januarja 1923. v Česko-Ameriški dvorani na 1436—1440 W. 18th Street. Vstopnice v predprodaji 35c. pri vratih 50c.

Za vsestransko točno in dobro postrežbo bo skrbel veselični odbor.

GODBA ANTON VERSHAY ORCHESTRA.
Začetek ob 8. uri zvečer. Torej na svidenje dne 27.
Januarja 1923.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajterk, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače

"Kranjske klobase," doma narejene po slov. receptu.
Gospodinje zapomnite si to!

ZADNJA PRAVDA

ROMAN

Spisal češki I. S. Baar.
Poslovenil Voitech Hybašek.

Kot na konju se je ponosno držal Adam. Igra je njegova; zmaga ga napihuje, vznáša — toda pozor, Adamek! Ne poznaš li Martina, bratca svojega? Ta vendar ne bo prenesel mirno takega poraza. Glej, kaj se zgodi! Že naslednji dan se je vrnil gozdar iz šume in naznanil mestnemu uradu in Adamu, da je nekdo vseh šest mejnikov izkopal in razbil in luknje s steljo tako zamašil, da jih ni mogoče opaziti . . .

"Nihče drugi kot Martin," je vzkliknil Adam. Pozor, pozor, Adam! Si ga li zasačil pri delu, imaš li za to priče? Martin se je pritožil, je zaprosil za druge izvedence in zopetno merjenje, da se izkaže, da ima on prav. Pa zaradi tega vendar še ni treba, da bi bil ravno od odstranil mejnike in podrj me . . . Adam mora v mesto k odvetniku na posvetovanje. Že je obul čevlje, oblekel suknjo in hitel v mesto.

"Tožiti morate, preiskavo zahtevajte," je svetoval odvetnik in pri tem že takoj narekoval pisarju tožbo, tožbo proti neznanemu zločincu. Kolki, stroški, vrhutega stari račun; dr. Rubin je zahteval od Adama tako srašno svoto, da se je ta ustrašil. "Čeli Mejkosovec naj prodam zavoljo tega," mu je prišlo na misel, ko je s tresočo roko segel po računu. Obljubil je, da plača ob mesecu, če ne, ima odvetnik pravico, vknjižiti dolg na posestvo. Toda tega ne bo treba. Za Mejkosovec se že oglašal kupec, Suhanek iz Kodova že kar preži na to polje. Poklical ga bo in mu prodal. "Posestvo drobiš, kos za kosom lomiš, lep gospodar si, manj boš zapustil sinu kot si prejel od očeta," ga je grajala vest.

"I — kaj! Če je Martin mogel prodati gozd, morem tudi jaz polje," je preglasil Adam očitke in taval po predmestju iz mesta domov.

"Kaj pa, Porazil, ali danes ne stopite na četr?" ga vabi krčmar pri "zlati ščuki."

"Ne, danes ne, imam malo denarja," je odgovoril Adam trpko — kakor v šali.

"E, saj je krede dosti, le vstopite."

Krajec črnega kruha v suknjičevem žepu je edino okrepčilo, ki ga ima Adam s seboj; škoditi ne more, če ga zalije malo s pivom, lažje bo zdrknil po grlu v želodec; poplaknil ga bo lepo doli.

Tako sedi pri "ščuki" in pije prvi polič, pije na dolg. Sram ga je izvelči kruh iz žepa, tako črn je; nekaj časa skrivaj lomi grizljaje v žepu in je, toda krajec se da lomiti samo na koncu, kjer je tanek, a dalje se ne da; drobi se, zato bi moral vzeti Adam nožič iz žepa, krajec lepo razrezati na delce, da bi tako zaužil grizljaje. A tega Adam zopet ne more storiti, ker bi cela krčma videla njegov črn kruh. Videl bi to tudi Martin, ki sedi v nasprotnem kotu gostilne.

Pred Adamom stoji košarica. Notri so pogačice, sir, klobase, trdo kuhana jajčca in Adamu kruli po trebuhu. Sline se mu cedde po teh dobrotah. Trenutek preudarja, šteje, koliko stane — "pogačica gotovo tri krajcarje, klobasa trikrat tri — takoj gre šestica."

"Krčmar bo že napisal," se mu odziva notranji glas; in roka mu že sega po košarici, zobje že hrustajo pogačico, prsti že grabijo po klobasi.

"Tu žre klobase kakor gospoda, doma pa mu cepajo lakote," je prevpil nenadoma neki glas ves gostilniški vrišč. Takoj je vse potihnilo. To je brezdvomno izzivanje k boju, smrtno žalitev. Adam jo je čul, spoznal je tudi glas; med tisoči bi spoznal Martinov glas. Kakor povsod v goratih krajih, kriče tudi pri Hodih, ali srce ne ve za vpitje; pa naj se govori o najnavadnejših stvarih ali dogodkih, vedno govore živo, čez potrebo glasno. Ne govore samo usta, celo telo govori, roke, glava, oči; tujec bi menil; pripravijo se, pa se samo pogovarjajo. Toda vzklik Martinov je zvenel kakor fanfara, in glas njegov je bil zloben, otrovan s posmehom in sovraštvom, nasičen s toliko zavistjo, da je ni mogel več ukrotiti v sebi: morala se mu je s tem vzklikom izviti iz prs . . .

V vsaki kapljici svoje razburiljive krvi je čutil Adam prizadeto mu sramoto. Brada se mu je ježila, lasje so mu vstajali, prsti so se mu krčili kot krempelj roparici; popačel je, kar mu je bilo pri roki — polič, težak cinov polič s pokrovcem. Stisnil ga je, da bi ga bil skoro zdrobil, poskočil je in prevrnil mizo pred seboj, razkoračil se: "Lump, tat, pridi sem!" je vzkliknil, in posoda je že letela.

Od samega razburjenja se je bilo Adamu zameglilo in zavrtelo; Adam je že od nekdaj meril dobro, že v mladih letih ni zgrešila njegova roka, na kar je namerila. Zdaj je bil pomeril v Martinovo glavo. Martin se je nehote in nagonsko sklonil in posoda je letela tako tesno nad njim, da mu je zbila čepico. Za las — in po njem bi bilo. Posoda je priletela tako silno, da se je sesul kos ometa za Martinovo glavo na tla in se je posoda razletela, kakor bi bila voščena. Za posodo se je pognal Adam sam, preskočil prevrnjeno mizo — a tu so že čakali nanj; krčmar in gostje so se ga lotili, ga zgrabili za roke, spodenli mu noge in Adam se je yil in rval kakor lev v železni kletki. "Pustite me, pustite me na tega lopova, ubijem ga, da bom imel mir! Niti v gostilni mi že ne da pokoja, še tu me zasleduje, ubijem ga, lumpa!" je kričal, da mu je bil glas hripav. Hropel je, oči so se mu zalivale s krvjo, stopile iz očesnic in žarele kakor dva rdeča plamena.

(Dalje sledi.)

MOJE LEPE NADE — — A ZASTONJ!

(Gregor Daiga).

(Dalje.)

"Premencala bi ga!" je rekla. — Zato so mi načenjale moje srce čudovite misli. Dasi se mi je Špela neznansko prikupila, ko mi je poslala novo "faifco" in mošnio za tobak, vendar njene pesti, te, so mi šle po glavi. Res je sedaj prijazna, ko bi me rada spravila seboj v zakonski kur-nik, ali kaj potem — ali mar ne bo pri najmanjši stvarici, ki jo bo našla nad menoj, se ziezila — me "premencala"? To je veliko vprašanje, ki ga mora rešiti Gregor Daiga, predno kako neumnost naredi, da bi šel čez "fenc" samskega stanu.

Vrnila sva se s Špelo v obed-nico, kakor, da se ni nič zgodilo. France je nekaj slutil, vendar to, da bi mi Špela povedala skrivnost njegovega /polumese-ca, ki mu je krasil njegovo oko, ni mislil, saj ni vedel, da je njeg-ova žena dopoldne Špeli to po-vedala. Slutil pa je neko prijaz-nost med menoj in Špelo. Zato me je prav fletno pogledal, nato upre svoje oči na kozarec vina, in se je nekam zadovoljivo v sr-cu posmehaval, češ, tudi ti ti-šek Gregor prideš v tisto cer-kev k maši, kakor sem jaz.

Vsedli smo se in pričeli po-kušati sladko vince. Dobro je bi-lo, čast mu, kdorkoli ga je napre-šal. Vendar pa naše pogovarja-nje ni ostalo vedno pri samem vinu. Stari Gašper, ki je prišel tudi-malo pred menoj v vas na Čukajoga avenue, toda to pot brez harmonik, je izustil eno. Glasila se je tako-le:

"He, beštija preklemena! Kaj se pa vidva pekama držita tako zamišljena Špela in Gregor? Ali mislita, da mi drugi nič ne zna-mo za vajine skrivnosti?"

Jaz sem malo zarudel — ker jaz sem precej "bashfull" — in zraven mi uide smeh. Špela pa sem skrivaj opazil, da je stare-ša Gašperja pod mizo z nogo su-vala, češ le daj, le napelji pogo-vor na ženitovanje. Saj ta za-spani Gregor se itak nikoli ne bo spomnil na kaj takega.

France Taprijazni vzame smodko iz ust in pritrdi Gašper-ju: "Veste, Gašper te dva dela-ta bolj na skrivaj, Gregor se bo-i, da bi kdo zvedel, da se ženi."

Gašper se nasmehne in mu priklama, češ, to je, to! Iz za-ušesa si je vzel zobotrebce, rav-no istega je še imel, kakor ga je imel na ženitovanju Franceta Taprijaznega. Utaknil si ga je ned zobe, zatem se je z njim še ušesa "očistil" in ga je utaknil zopet prav oficijelno nazaj za-cho. Počasi odpre svoja usta ter prične:

"No, pa poveita vsaj nama.

vsaj sva s Francetom Taprijaz-nim vendar vajina ožja prija-telja? Jaz bi rad vedel, da si bom svoje mehove dobro pripravil za tisti dan. Drugega muzikanta menda ja ne bosta iskala, kakor mene?"

"Gašper, midva nisva še nič zmenjena izakaj takega, kakor naju vidva s Francetom dolži-ta, mogoče, da naju še kdaj pri-ne taka misel, toda za enkrat je nobeden izmed naju ničesar ne ve." Tako sem prav ponižno od-govoril staremu Gašperju, ki je silil v mene s vsakovrstni-mi predlogi, da bi se zganil in podal v pogovor o ženitovanju. Kaj se ve, morda ga je Špela na-lašč dobila za to popoldne in ga naučila, kako naj govori. Saj pred malo časa sem jo videl, da je Gašperja z nogo suvala pod mizo, češ, le daj, govori, da bo i kruha iz te moke.

Sramežljivo sem pogledal Špelo, in ona pa mene. V njenih očeh sem pa zapazil neko pose-bno veselost, češ, topi se ledi-na, Gregor se otaša, srce se mu giblje, moji načrti delujejo — Gregor bo moj! Prav po tiho sem pričel v zadregi, radi mile-ša Špelinega pogleda: "Ja, ja, veste Gašper, če je naju oba vo-lja za kaj takega, bo to prav lah-ka stvar."

Kakor bi trenil je Špela iz-bleknila: "Mene je Gregor, za takega fanta, kakor si ti pa še vedno!"

Še bolj sem zarudel, tristo pe-telinov. Špela me je vrela v svo-jo past. Vsa moja diplomacija mi ni pomagala nič. Špelin od-govor je sedaj zastavljen. Ona je zadovoljna, kaj naj bo na to, moj odgovor? To veliko vpraša-nje je padlo na moje srce, kakor veliki mlinski kamen. Kako ji naj odgovorim, da bi se zraven ne viel še v večjo zanjko, kakor sem se že. Je že res, mislil sem vse dobro o Špeli, ali, ko mi je na pred par minutami povedala, da bi ona svojega moža, če bi ji kaj ugovarjal kar "premen-cala," to, to mi je rojilo po gla-vi, ali naj kar takole zapravim svojo dragoceno osebno svobo-do. Ali naj rečem sedaj tu le "ja," to bo ravno tako, kakor bi se že z njo poročil. Zbral sem vse svoje misli, da bi ji odgo-voril. Vendar! Dobil sem pravo misel in sicer prav prijazno sem odgovoril:

(Dalje sledi.)

Toliko vode.

Krispin je peljal svojo drago ženo v Trst in ji pokazal morje s takim ponosom, kot ga ga je on sam ustvaril.

"Jai, jai," je vzklikala žena, "koliko vode, koliko vode!" "In pomisli," je pripomnil mož, "ti vidiš samo vodo, ki je na vrhu!"

Letna razprodaja po nižani ceni!

ZA MOŽE IN MLADENICE
OBLEKE IN SUKNJE
PO POSEBNI
ZNIŽANI CENI
OD 25% DO 33% POPUSTA!

Vse obleke in suknje so iz najboljših izdelovalnic in narejene natančno, da prijajo vsakemu, ki jih kupi. Narejene so natančno po "ATLAS" vzoru.

PRIDITE IN OGLEDJTE SI NAŠO BOGATO ZALOGO OBLEK IN SUKNJ, KI SO NASTAVLJENE TE DNI DO: \$19.50 — \$23.85 — \$28.50 — \$33.50.

VSE FANTOVSKJE OBLEKE, "MACKINAWS" IN POVRŠNE SUKNJE SO ZNATNO ZNIŽANE.

POSEBNE CENE SO NASTAVLJENE NA MOŠKE HLAČE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

Dolžnost Slovencev v Chicago

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svo-je perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dora voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblčila in vse, kar je za prati: Čistimo obleke "Dry cleaning," čis-timo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na na-še ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRL CO.
JOHN ČERNOVICH, lastnik.
255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.
Telephone: Yards 5893.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako ka-korski kdo želi. Poprav-ljam vsakovrstne har-monike, delo garantira-no, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom ši-rom Amerike za naro-čila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Avenue,
CLEVELAND, O.

POZOR!

Ali ste že kdaj kadili naravne "HAVANA CI-GARE"? Če jih še niste poizkusite jih!

NATURAL CIGAR COMPANY

Izdelovalci

NARAVNIH HAVANSKIH CIGAR
1716 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 6558.

Prodajamo na debelo in drobno! Se priporoča-mo vsem slovenskim trgovcem, gostilničarjem in slavnim društvam, da si naroče cigare od nas, ka-dar jih potrebujejo!

J. Wolkar, Vlasnik, M. Popovich, upravitelji.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMELJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street, CHICAGO, ILL.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI. Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo opla-tati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Po-služite se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem sloven-skim čč. gg. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomni-jo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tisko-vine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.